

VAŠA PRILOŽNOST

Spoštovani!

Akcija "Vaša priložnost", ki je med našimi bralkami in bralci sedaj že dobro poznana, je v pomladni izvedbi prinesla kanček sreče **Simoni Napast iz Rač, Cesta talcev 10 d**, ki se je pred tem brezuspešno prijavljala vse leto 2006.

Kljub temu je vztrajala in dokazala, da kdor čaka, resnično prej ko slej navadno tudi dočaka.

Simona pa je imela tokrat srečo še iz drugega razloga - namreč, izžrebana je bila pred predlaganjem in kasnejšim imenovanjem v uredniški odbor Novic, katerega člani sicer v akcijah tega časopisa, kjer so razpisane nagrade, ne sodelujemo in je torej izjemoma ujela "vlak" za stilsko preobrazbo s pomočjo naših prijaznih donatork.

In kaj nam je povedala tokratna nagrajenka?

Hm, med drugim tudi nekoliko filozofsko navdihnjeno misel, da je čudovito biti čudovit v tako čudoviti družbi. In da ima take akcije že od nekdanjega rada. Da so jo stilsko spreminjali tudi že v podobnih akcijah na televiziji, a da se tokrat, v domačem okolju, počuti najbolj domače in najlepše. Sicer pa je Simona sejala smeh, smeh in še enkrat smeh. Prijetno je to doživeti, saj človeku polepša dan. In dokaže, da se dobro vendarle vrača z dobrim in da je pozitivna energija nalezljiva.

Sicer pa je Simona Napast, ki ji misli v prozi in rimah skorajda frčijo iz glave in kasneje izpod prstov (poklicna "deformacija" pač), svoje vtise dan kasneje strnila v naslednje e-mail sporočilo:

"Ko smo po preživetih novoletnih praznikih vkorakali v leto Jamesa Bonda, me je v nabiralniku čakala debela kuverta. Še malo si nisem mislila, kaj bi lahko bilo v njej, ko sem na njej zagledala žig naše občine. A bila sem toliko bolj vesela, ko sem razgrnila cel kup papirjev. I feel good! Vedno sem namreč pripravljena na vsakršen nov izziv, še najbolje, če gre za stilskega (takšnih sem že vajena).

Izkazalo se je namreč, da sem izbranka za spomladansko stilsko preobrazbo. In avantura se je pričela.

Z **Beti Žičkar iz trgovine Pepitta** sva imeli prvi zmenek. Skupaj sva se odločili o blagu in vrsti oblačila.

*Ob izmeri Beti številke je zapisovala,
vmes o modnih trendih kramljala,
ob prvi probi bucike zapikovala,
ob zadnji pa se zadovoljno smehljala.*

Walda Sivilotti iz trgovine s tekstilom in modnimi dodatki "Jersey" je prispevala k dopolnitvi podobe.

*Nogavice, uhani, pasovi,
torbice s pisanimi trakovi,
okoli vratu ogrlica,
ni kaj - zdaj sem prava frajlica.*

Da ne bo lepo samo telo, ampak tudi glava, sem se odpravila do **Jožice Cigler v Frizerski studio in kava bara "Joca"**.

*Lasje štrlijo na vse strani,
frizura je potrebna mi;
ta obkrožala bo svež obraz,
ki vsake ženske je okras.*

Leonida Kmetec iz "Kozmetike Lea" se je posvetila ličenju mojega obraza ter ureditvi rok, še posebej nohtov.

*Moje oči nagajivo zrejo
v odsev ogledala, v naličen obraz,
vsem desetim prstom na rokah
pa lak in bleščice dajejo eleganten izraz.*

Naslednja postaja je bila **cvetličarna "Rožmarin"**, kjer me je s čudovitim šopkom in velikanskim srcem presenetila **Majda Letonja**.

*Le kateri bi bilo malo mar
za vrtnico, rdeči dar?
Tudi če bodeč trn jo kazi,
svojega čara ne izgubi.*

Bila sem pripravljena na fotografiranje in poziranje pred budnim očesom **Simone Antolič iz uredništva Novic**.

*Je Simona že prav slavna,
saj časopisa občinskega je urednica glavna.
Skrbi, da težko pričakovane Novice
pravočasno prispejo na naše police.*

Ker pa ljubezen gre skozi želodec, je za slavnostno kosilo poskrbela **Ivanka Bračič iz gostilne "Karla"**.

*Dobra jed, pijača,
vemo - dobro voljo vrača.
Zatorej dober tek, na zdravje,
pripravljene smo zdaj na slavlje!*

Vsa ta dobra dela pa podpira Občina Rače-Fram. Hvala torej tudi županu **Branku Ledineku**, ki poskrbi ne samo za delo, temveč tudi za užitek svojih občanov. Slika s sončnicami (obožujem jih!), ki sem jo prejela iz njegovih rok, pa je že dobila posebno, častno mesto v naši hiši."

Simona v frizerskem studiu "Joca" na pustno soboto, ko se je akcija zaključila

Za konec še v foto obliki osvežimo spomin na prijazne donatorke akcije "Vaša priložnost", ki se tokrat od vas poslavlja.

V upanju, da ste preko časopisnih vrstic skupaj z našimi nagrajenkami v vseh letnih časih uživali v njihovi stilski preobrazbi, vas iz našega uredništva - skupaj z Jožico, Leonido, Beti, Waldo (na fotografiji manjka), Majdo in Ivanko - lepo pozdravljamo, hkrati pa se tako izžrebanim kot neizžrebanim prijavljenim kandidatom in kandidatkam zahvaljujemo za sodelovanje!

Pripravila: Simona ANTOLIČ

Ne bodimo odvisni od tega, ali nas imajo ljudje radi ali ne.
 V vsaki situaciji mora človek najti in oblikovati smisel življenja.
 V nas je premalo svetlih lučk, ki bi nam lepšale življenje.
 Vsaka težava, celo vsaka nesreča, skniva v sebi nekaj dobrega.
 Nikogar ne moreš prisiliti, da te ljubi.
 Ko se nekaj zgodi, se vprašaj, kakšen je namen te lekcije.
 Čemur se ne moreš izogniti - sprejmi.

Glasuajte za svojo favoritko

Akcija "Vaša priložnost" je trajala leto dni. V tem času so bile za stilsko preobrazbo izbrane štiri izmed sicer precej več prijavljenih kandidat in kandidatov. Žreb je bil naklonjen **Lore Luketič (A)**, **Stanislavi Malinger (B)**, **Mileni Hvauc (C)** in **Simoni Napast (D)**.

Ob zaključku akcije bomo za eno izmed njih (za tisto, ki bo prejela največ vaših glasov) pripravili še dodatno presenečenje, ki pa naj zaenkrat ostane še skrivnost. Izdamo vam lahko le, da bo enake pozornosti deležen še nekdo izmed naših bralk oz. bralcev, ki bodo sodelovali v tej igri; kdo bo ta srečnež ali srečnica, bo znova odločil žreb.

In kakšna je vaša naloga?

Zaupajte nam ime osebe, katere stilska preobrazba vas je najbolj navdušila oz. ste prispevek o njej najraje prebrali.

Odgovore,
 ki jih pošljite na dopisnici
 na naslov našega uredništva,
 čakamo do 31.3.2007.

Uredništvo

PAJTLEKOV KOTIČEK

Mokro zlato

Iz naše literarne zgodovine poznamo Martina Krpana, ki je kupčeval s soljo in jo prevažal na svoji kobilici po takratni kranjski deželi. Sol je bila v preteklosti cenjena, iskana in draga. Nič čudnega, da je tisti, ki jo je pridobival, bil bogataš. S pridobivanjem soli v naših solinah smo bolj ali manj seznanjeni. Kako pa je bilo tam, kjer so jo pridobivali s kopanjem v rudnikih soli?

Ste vedeli, da je Salzburg nastal zaradi stoletnega izkoriščanja kamene soli? Verjetno ne...

Turistično društvo Breza Pragersko-Gaj, ki je 9.12.2006 organiziralo izlet v Salzburg (ob počastitvi 250-letnice rojstva slavnega Mozarta), se je tega dne odpravilo na dolgo pot. 90 potnikov nas je krenilo z dvema avtobusoma ter z namenom, da spoznamo ta turistični biser Evrope. V zgodnjih jutranjih urah smo zapustili Pragersko in se odpeljali preko Šentilja proti Salzburgu. Vodnica enega izmed avtobusov je bila Nada Jensterle, ki nam je med potjo opisala vse značilnosti avstrijskih pokrajin in zgodovino mesta Salzburg. Okoli 10. ure smo prispeli na cilj. Vreme je bilo oblačno, vendar lepo. Ker smo potovali v dveh skupinah, smo se tudi po ogledu mesta razdelili v dve skupini; prva si je ogledala katedralo, Mozartov spomenik in njegovo rojstno hišo, druga pa je odšla z vzpenjačo na grad. Takrat je pričelo tudi deževati in bilo je zelo hladno.

Salzburg v Mozartovem letu 2006 -
spominska fotografija ob spomeniku glasbenega genija; 9.12.2006

V popoldanskem času sta se obe skupini ponovno združili in odpeljali smo se v Bad Dürnberg, kjer smo si ogledali rudnik kamene soli, ki je od Salzburga oddaljen okoli 20 km. Kamena sol - halit je brezbarven, bel, rumen, rdeč ali pa moder mineral s kemično formulo NaCl. Kamena sol v rudniku Dürnberg je nastajala pred 250 milijoni let, ko je ta del Avstrije prekrivalo morje. Izkoriščati so jo pričeli že Kelti pred 2500 leti.

Načrtno kopanje kamene soli so pričeli v obdobju salzburških škofov, posebno pod nadškofom Wolfom Dietrichom plemenitim Raitenau (1559-1617) okoli leta 1577. Imenovani je letno proizvodnjo soli dvignil na 36000 ton in so to proizvodnjo pozneje dosegali šele v 20. stoletju.

V rudnik soli vstopamo na nadmorski višini 750 m in se nato odpeljemo okoli 400 m globoko v goro in okoli 80 metrov pod zemljo. Rudnik so koristili salzburški škofje celih 1200 let. Izkopali so okoli 15 km rovov, dokler ni bila proizvodnja leta 1989 ustavljena. V rudniku so naredili dva tobogana, po katerih se obiskovalci popeljejo v notranjost. Tu prestopimo mejo na Bavarsko (Nemčija).

Že v srednjem veku je nek modrec ugotovil, da se da s topljivostjo soli v vodi izločiti jalovino. Izumljena je bila "mokra eksploatacija". V goro so izkopali približno 30 m globoko jamo, na njenem koncu pa vdolbino - lužno komoro. To jamo so do stropa napolnili z vodo, ki je lužila sol iz kamna, ostali neuporabni deli, ki se niso mogli raztopiti, pa so padali na dno in ustvarjali zaščitni sloj, tako da je voda lahko lužila le po stropu in ob stenah. Po 6-7 tednih je bila slanica približno 27 % zasičena s soljo ter so jo počasi izpuščali, postopek pa so ponavljali. Tako so delali 10 - 15 let, dokler komora ni dosegla rudniškega okna, ki se je nahajalo nad njo.

Danes se preko slanega jezera peljemo v zato pripravljenem čolnu in očara nas svetloba luči in spremljajoča glasba. Od jezera krenemo k drugemu toboganu, ki je dolg 42 metrov in nas vodi dalje v globino. Tu srečamo Wolfa Dietricha (maketo), ki nas opozori na leseni vod slanice, ki jo lahko tudi poskusimo in se prepričamo o njeni slanosti.

Bogastvo salzburških knezoškofov je v veliki meri temeljilo na trgovanju s soljo, ki je prinašalo ogromne zasluge. Preden so sol spremenili v denar, jo je bilo potrebno ločiti od slanice. Videli smo, kako so slanico kuhali v kotlu in jo nato stiskali v stožčaste solne palice, ki so jih dajali v velika skladišča za sušenje, nato pa jih zdrobili v obliko, v kateri so jih prodajali (natovorjene v lesene sode) oddaljenim kupcem.

V času Wolfa Dietricha, leta 1577, so rudarji iz Dürnberga našli sploščeno truplo rudarja iz keltske dobe, ki ga je zasul plaz soli. Ohranil se je skoraj 2000 let. Drugega nesrečnika v soli so našli leta 1616.

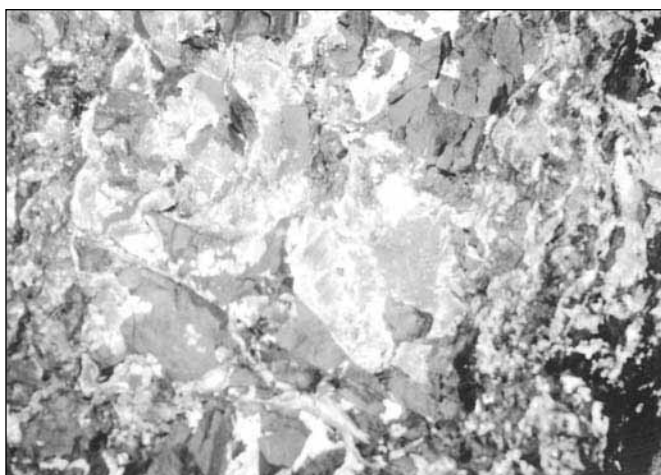
Zanimivo je, da je temperatura v rudniku vse leto okoli 10 stopinj C. Prezračevanje je bilo potrebno samo takrat, ko se je kopalo novo okno. Iz tistih časov je ohranjen 200 let star meh.

Iz "belega zlata" je nastajalo "pravo zlato", ki je gladilo mesto Salzburg, kot ga poznamo danes. In kdo so bili zaslužni veljaki tega mesta, ki mu je odločilen pečat dala kamena sol?

V rudniškem rovu jih vidimo na stenah. To so: sv. Rupert (prvi salzburški škof in zavetnik pri kopanju soli v rudniku), knezškof Sigmund plemeniti Schrattenbach (ob svojem obisku v rudniku je bil tako navdušen, da je dal tri sobe v današnjem Keltskem muzeju poslikati s prizori o postopku pridobivanja soli), cesar Franc I. (rudnik je obiskal leta 1807) in seveda že omenjen Wolf Dietrich (z zvočnim zapisom nas je spremljal skozi celotno potovanje po rudniku).

Sveti Rupert - zaščitnik rudnika soli v Dürnbergu

Slena s kameno soljo - rudnik Dürnberg

Predavanje v rudniku soli v Dürnbergu

Iz najgloblje točke (okoli 180 metrov) se nato vrnemo po pomičnih stopnicah do jamske železnice, ki nas ponovno pripelje "na svetlo". Slečemo bela oblačila, ki smo si jih nadeli že ob prihodu. Za spomin lahko kupimo fotografijo (med potjo nas je kamera večkrat posnela) ali pa kakšen spominek v tovrstni prodajalni pri vhodu.

Tam se je naš izlet končal.

Zunaj je rahlo snežilo in ni bilo posebej toplo, grel pa nas je lep občutek, da smo v duši za spoznanje bogatejši.

Franc PAJTLER

ŠPORTNO REKREACIJSKO DRUŠTVO AEROBIC

Pilates vadba

Pilates je edinstven sistem vadbe, ki povezuje vaje za krepitev, gibljivost in vaje, kjer kot obremenitev uporabljamo upor. S posebnim načinom dihanja in lastno kontrakcijo (krčenjem) aktiviramo globoka mišična vlakna medeničnih, trebušnih in hrbtnih mišic. S pilatesom postaneta naša hrbtenica in celotno telo močno, a hkrati gibčno (prožno).

Pilates priporočajo fizioterapevti, saj s pravilno vadbo pozitivno vplivamo na uravnoteženo delovanje vseh mišičnih skupin, s tem pa na pravilno držo telesa in zmanjšanje bolečin v hrbtu. Z aktivacijo medeničnih mišic blagodejno vplivamo pri inkontinenci.

Pilates vadba zahteva koncentracijo in kontrolo nad izvajanjem vaj, zato pravimo, da združuje misel, dušo in telo.

V našem društvu strokovno usposobljeni vaditelji redno izvajajo pilates vadbo, zato vabimo občane in občanke, da se nam pridružijo, saj je vadba primerna za vse starostne skupine.

Opažamo pa tudi, da se pojavljajo nekateri vaditelji, ki nimajo ustrezne izobrazbe oziroma licence, kar lahko privede do neustrezne vadbe. Zato priporočamo, da vadeči predhodno preverijo strokovno usposobljenost vaditelja.

Najdete nas na Ptujski cesti 1 v Račah (pri krožnem križišču).

Informacije - GSM: 031/670-938

Vabljeni!

ŠRD Aerobic:
Boris DETELA

Za utnjeno hrbtenico in dobro psihofizično počutje
ni boljšega od pravilne,
sistematične vadbe in športnega udejstvovanja,
za dober in sproščujoč spanec pa
ni udobnejše postelje od mirne vesti.